

Naslov delavnice: MENTORSTVO PRI ZAKLJUČNIH DELIH ŠTUDENTOV

izvajalka:

M. Cencič

UP PEF

7. februar 2020, Univerza v Mariboru

nacionalni posvet projekta INOVUP Izzivi in dileme visokošolskega poučevanja: kje smo in kam želimo

DELAVNICA

I. DEL:

- ▶ kdo je mentor in izbira mentorja,
 - ▶ mentor — študent,
 - ▶ pričakovanja študenta in mentorja,
 - ▶ naloge mentorja in področja mentorstva ter
 - ▶ osebne lastnosti mentorja.
-
- ▶ *Za ilustracijo rezultati študentov 1. letnika mag. študija RP in IP in dodiplomskega študija 3. letnika RP, ki smo jih na UP PEF pridobili v šolskem letu 2017/2018 na osnovi vprašalnika, reke življenja in vinjete.*

II. DEL:

- Oblikovanje priporočil za mentorja in študenta.

I. DEL

KDO JE MENTOR?

Nekatera poimenovanja z delavnice:

- vodja,
- referenčni okvir,
- usmerjevalec,
- podpornik,
- nekdo, ki ti da roko, te vodi, ko ga potrebuješ, ampak te tudi spusti, da si samostojen,
- ki pozna cilj in te usmerja, ne more pa prehoditi poti namesto tebe.

IZBIRA MENTORJA?

- Osebna odločitev (predmet, odnos, poznavanje, pričakovanja, dostopnost: geografska ipd.).

Zapis študentke (3. letnik RP, UP PEF, 2018):

“Kot prvo se mi poraja ideja o tem, da bom sodelovala z mentorjem, ki mi je bil vseč že na predavanjih, da nas je znal motivirati, pritegniti našo pozornost, da nam je bil vedno na razpolago, če smo ga prosili za pomoč, da si je vzel čas za nas.”

- Še en primer.

“Najprej moram priznati, da me je bilo strah pisanja diplome. Predstavljalo mi je višjo stopnjo dela, razmišljanja, predvsem kritičnega. Vedelo se je, kateri profesor/mentor ni bil zahteven, zato so/smo ga izbrali različni študenti – tisti, ki so njegov predmet dobro poznali in veliko vedeli /.../ in pa tisti študenti, ki so bili pripravljene na nižjo oceno in hitrejšo izvedbo naloge.

Ko sem mu podala v dveh urah napisano kazalo, ga je brez komentiranja sprejel. Le naslov je bilo potrebno skrajšati.” (študentka 1. letnika mag. študija IP, UP PEF, 2018)

MENTOR — ŠTUDENT

- ▶ KOMUNIKACIJA KOT PROCES INTERAKCIJE, SODELOVANJA.

mentor

študent

**NEKATERI
VZROKI
MOTENI**

MENTOR:

nejasen,
dvoumen,
vzvišen,
površen,
ipd.

ŠTUDENT:

brez zanimanja,
ne razume,
zaskrbljen,
neosredotočen,
ipd.

NEKATERI DRUGI SKUPNI VZROKI MOTENJ:

- čustva,
- predsodki,
- stališča,
- stereotipi,
- poznavanje,
- nerazumevanje,
- dolgovezenje, pa tudi...

- različna pričakovanja ipd.

PRIČAKOVANJA

odgovor z delavnice:

MENTORJA	ŠTUDENTA
<ul style="list-style-type: none">• zanimanje študenta,• odgovorno delo,• ustrezno osnovno strokovno znanje s področja,• vzajemno komunikacijo,• podajanje pobud,• samostojnost in ustvarjalnost,• sprejemanje povratnih informacij (tudi kritike),• sprejemanje izzivov	<ul style="list-style-type: none">• sprotno, hitro povratno informacijo,• spoštovanje študenta,• možnost tveganja: mentor je odprt za vprašanja, dileme, pomisleke,• kvalitetno delo,• usmeritev v procesu iskanja literature,• podporen odnos: empatija, spodbuda

MENTOR

ŠTUDENT

- odgovorno in kvalitetno delo,
- konstruktivna komunikacija,
- izziv

Kaj študenti pričakujejo od mentorja?

Nekatera pričakovanja študentov (3. letnika RP, UP PEF, 2018):

- ▶ da bo sprejel prošnjo za mentorstvo z veseljem, kot izziv in ne kot obvezo,
- ▶ profesionalnost in strokovnost,
- ▶ skupno delo,
- ▶ sprotne preglede,
- ▶ da ima veliko izkušenj,
- ▶ da bo v pomoč, oz. pomagal, svetoval, umerjal pri empiričnem delu, povedal svoje mnenje, izkušnje, spodbujal,
- ▶ prisluhnil idejam, mislim, razmišljanjem študenta in da ne bo vsiljeval mnenj, ampak pustil ustvarjalnost študenta,
- ▶ dostopnost in dosegljivost, e-stike in tudi “iz oči v oči (na 4 oči)”,
- ▶ si vzel čas za delo,
- ▶ se bo držal datumov, ne bo zamujal in ne bo zavlačeval,
- ▶ znal pohvaliti, pa tudi izreči kritiko, če ne bo ustrezno,
- ▶ ujemanje, razumevanje, “skupni jezik”, pozitivni odnos, sproščenost, odkritost, da se mu lahko zaupa tudi osebne težave ...

Kaj so študenti pričakovali?

Nekatera pričakovanja (mag. študij RP in IP, UP PEF, 2008):

- Več pomoči pri izbiri teme in naslova.
- Da usmerja in več časa posveti popravkom, da je delo bolj povezano in izpopolnjeno.
- Pomoč pri literaturi.
- Da ima komentarje pri nastajanju dela in da da povratne informacije.
- Konstruktivno kritiko.
- Da sta mentor in somentor usklajena, ali da popravlja le eden.
- Da mentor posreduje informacije, kaj se pričakuje na zagovoru in kakšna naj bo predstavitev na zagovoru.

Nekaterere naloge mentorja in kritike študentov

NALOGE MENTORJA

KRITIKE ŠTUDENTOV (RP, mag. študij, 2018)

spremljati delo študenta

Mentorja ni zanimalo, kako delo dejansko napreduje.

biti dostopen za konzultacije

Komunikacija in sodelovanje ni potekalo, ne elektronsko in tudi ne osebno, saj ni bilo odziva.

imeti redne stike s študentom

Neodziven in nedostopen mentor, da po enem mesecu ne dobiš odziva.

sodelovati s študentom pri izmenjavi informacij in mnenj, ki se nanašajo na temo dela

Premalo konkretni popravki, nisem vedela, kaj natančno želi (npr.: kaj ste mislili tukaj? ???).

poskrbeti za ustrezno strokovno raven zaključnega dela

Preveč vključevanja v diplomu, dobesedno narekovala, kaj napisati. Velikokrat tudi sama dodala ali celo odstranila odstavke, brez moje vednosti.

študenta usmerjati in mu svetovati pri izbiri virov

Ni svetoval.

študenta opozarjati na morebitne pomanjkljivosti ali neustreznosti

V enem sporočilu svetovala, kaj dodati, v naslednjem je to stvar zbrisala.

presoditi, kdaj je zaključno delo primerno za zagovor

Ob končni oddaji diplomskega dela se mi je zdelo, da le-tega ni ravno podrobno prebrala oz. ga je le preletela. Verjamem, da je bilo diplomsko delo napisano korektno, vendar sem vseeno pričakovala nekaj več povratnih informacij, popravkov, saj le tako zagotovo veš, da je mentor diplomsko delo prebral.

Področja dela mentorja

Osebnostne lastnosti mentorja (po Mayer, 2004):

- inteligentnost,
- odprtost (ekstravertiranost),
- čustvena stabilnost,
- ustvarjalnost in inovativnost,
- izraznost,
- empatija (vživljanja v drugega),
- pozitivna samopodoba,
- odločnost in pogum,
- etična načela,
- altruizem in filantropija.

II. DEL

PRIPOROČILA z delavnice

ZA MENTORJA

1. Doreči osnovno strukturo sodelovanja.
2. Redna, ustrezno oblikovana povratna informacija.
3. Doslednost.
4. Spoštljiv odnos do vseh, korektna obravnava.
5. Realna pričakovanja in vzpodbudna naravnost.
6. Transparentna komunikacija.
7. Vzpodbujanje samostojnosti, ustrajnost.
8. Zmožnost prilagajanja sloga mentoriranja potrebam študentov.

ZA ŠTUDENTA

1. Na pogovor pridi pripravljen (vprašanja ipd.).
2. Spoštuj mentorja.
3. Optimiraj svoj in mentorjev čas.
4. Preglej in se posveti komentarjem mentorja. Delo ali nalogo uredi v skladu s komentarji.
5. Ko začneš pisati zaključno delo, ne prekinjaj procesa.
6. Raziskovalna vprašanja in/ali hipoteze oblikuj na osnovi temeljitega študija literature.
7. Bodi radoveden.
8. Preseneti mentorja (pozitivno).
9. Preberi in upoštevaj navodila za pisanje zaključnih del.
10. Oddaj jezikovno ustrezno nalogo.

SKLEPNE MISLI z delavnice

- Uspešni ljudje nikoli sami ne dosežejo velikih ciljev.
- Mentorstvo je odgovornost in potrditev.
- Mentorstvo zahteva čas, predanost, znanje, zavzetost...